

Izziņas temata “Ceļam un būvējam” pirmsskolas vecuma bērniem apraksts īstenošanai mājas apstākļos (4 nedēļām)

Ziņa bērnam (ko bērns sapratīs): gan bērni, gan pieaugušie ēkas būvē atbilstoši to izmantošanas mērķiem.

Bērnam sasniedzamais rezultāts (ko bērns pratīs): plāno, maina un pilnveido savu ideju, lai to izmantotu rotaļdarbībā.

Sīkāks temata izziņas un bērna mācību darbību apraksts publicēts kopā ar pirmās nedēļas plānu. Pārlasiet to vēlreiz pirms virzat bērna mācīšanos tālāk.

3. un 4. nedēļa. Rosiniet bērnu veidot cita veida ēkas (nevis dzīvojamās), piemēram kafejnīcu, frizētavu, veselības centru vai doktorātu, veikalu. Šajās ēkās bērns sāks spēlēt lomu rotaļas. Ja jūsu ģimenē ir viens bērns, esiet gatavi iesaistīties lomu rotaļās. Iesaistoties rotaļā, rosiniet bērnu izmantot papildus prasmes, piemēram, izveidot izkārtņi pie frizētavas, ieviest pierakstu kladi, restorānam sagatavot ēdienkarti, izveidot pirkumu sarakstu, lai dotos uz veikalu, izgatavot cenu zīmes un naudu. Ceturtās nedēļas beigās kopā ar bērnu pārrunā četrās nedēļās sabūvēto, izmantojot bērna darbus, “arhitekta portfolio”, fotogrāfijas, secina, kas izdevies un kas vēl jāmacās, nolemj, vai turpinās būvēšanu un kā to varētu darīt.

3. un 4.nedēļa

Sasniedzamais rezultāts (ko bērns pratīs): bērni līdz 3 gadu vecumam: rotaļājas kopā ar vecāko bāli/māsu vai pieaugušo. Reizēm gatavs mainīt savu darbību, darīt citādāk, sekojot pieaugušā ieteikumam. 4 gadus veci bērni: Patstāvīgi izvēlas un veic sevi interesējošu darbību. Vēlas uzlabot savu sniegumu, meklē pieaugušā atbalstu un jaunas idejas. 5 un 6 gadus veci bērni: paskaidro darba vai rotaļas secību, skaidro kādu rezultātu vēlas sasniegt. Stāsta par saviem sasniegumiem, apzinās savas grūtības, izvēlas, pie kā piestrādās.

Uzdevums: Izveidot sabiedrisko (nevis dzīvojamo) ēku pēc savas izvēles, iekārtot to rotaļām, izgatavot darbībai šajā ēkā nepieciešamos papildmateriālus.

4.nedēļas beigās pārrunāt, kā izdevās būvēšana - kas bija viegli, kādas grūtības bija jāpārvar un kā tas izdevās, ko turpinās mācīties.

Nepieciešamie materiāli: materiāli būvniecībai un sabiedrisko ēku iekārtošanai, rakstīšanai, griešanai, līmēšanai, fotografēšanai.

Bērna darbības temata izziņai	Ko bērns mācās*	Pieaugušo atbalsts
<p>Mājas veidošana un pārveidošana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • papildus savas mājas pārveidošanai un uzlabošanai vai arī tās vietā iekārto cita veida ēkas vai vietas, uz kuriem doties no savas mājas, piemēram, restorānu, frizētavu, ārsta kabinetu, veikalu, muzeju vai kādu citu sabiedrisko ēku; • vecākie bērni iekārto izveidoto sabiedrisko ēku/ vietu ar paša gatavotiem vai mājās sameklētiem papildmateriāliem, piemēram, tirdzniecības precēm, ārsta piederumiem; 	<p>Bērni līdz apmēram 3 gadu vecumam:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vārdiski vai ar darbību vērsties pie citiem, lai izteiktu savu vajadzību (valodu m.j.); • darboties kopā ar citiem (sociālā un pilsoniskā m.j.). <p>4 un 5 gadus veci bērni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzklausīt citus, iesaistīties sarunā (valodu m.j.); • iztēloties sev zināmās sabiedriskās vietas un profesijas (sociālā un pilsoniskā m.j.); • attēlot sev zināmus cilvēku paradumus 	<ul style="list-style-type: none"> • Pārrunā ar bērnu, ka šajā laikā nedrīkst doties tur, kur ir daudz citi cilvēki, tādēļ bērns var izveidot pašu mājā kādu no sabiedriskajām vietām, kuras var apmeklēt gan pats, gan citi ģimenes locekļi. • Jaunākiem bērniem ierosina un palīdz izveidot kādu no vietām, kuras ģimene pirms ārkārtas situācijas iestāšanās apmeklējusi. • Vecākiem bērniem jautā par vietām, kuras bērni gribētu apmeklēt vai kuras bērnam

<ul style="list-style-type: none"> • vienatnē vai kopā ar citiem ģimenes locekļiem lomu spēlēs iztēlojas, ka strādā vai apmeklē izveidoto sabiedrisko vietu. 	<p>(sociālā un pilsoniskā m.j.).</p> <p>5 un 6 gadus veci bērni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lietot runas intonācijas, paust emocijas atbilstoši izspēlētajai saziņas situācijai (valodu m.j.); • piedalīties sarunā, nepārtraucot runātāju (valodu m.j.); • stāstīt par sev zināmām sabiedriskām vietām un profesijām (sociālā un pilsoniskā m.j.); • nosaukt savas un citu emocijas (sociālā un pilsoniskā m.j.). 	<p>patika pmeklēt pirms ārkārtas situācijas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Piedalās lomu spēlēs kopā ar bērnu, piemēram, dodas iepirkties uz bērna veikalu, ļauj, lai bērns veido matu sakārtojumu frizētāvā. • Atbalsta ilgstošu (vairākas dienas, iespējams, pat nedēļu vai vairāk) bērna rotaļāšanos izveidotajā sabiedriskajā vietā, ierosina izveidot citu sabiedrisko vietu tad, ja bērnam zūd interese rotaļāties.
<p>Ēkas iekārtošana un papildmateriālu izgatavošana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izkārtne ar nosaukumu; • darba laiks; • restorānam: ēdienkarte, blociņš, kur pierakstīt pasūtījumus, ēdieni, dekoratīvi šķīvji (dekorē papīra šķīvjus), papīra ziedi vāzēm uz galda, pavārgrāmata, 'rezervēts' zīme, nauda, bankas kartes; • veikalam: preces, produkti, produktu nosaukumi plauktiem, cenu zīmes, nauda, bankas kartes; • ārsta kabinetam/ aptiekai: pierakstu klade, medikamentu trauki un etiķetes, zāļu receptes, rentgena attēli; • frizētavai: pierakstu klade, frizūru attēli, žurnāli šķirstīšanai; • muzejam: gleznas, skulptūras, nosaukumi, apraksti, mākslinieka portrets un biogrāfija, 'neaiztikt' un 'drīkst aiztikt' zīmes; • teātrim/ koncertzālei: dekorācijas, afiša, programmiņa, biļetes, rindu un sēdvietu numuri; • sporta zāle: trenera pierakstu klade, vingrojumu attēli, sportistu portreti, norādes, kā lietot trenāžierus. 	<p>Bērni līdz apmēram 3 gadu vecumam:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pievērst uzmanību rakstiskai informācijai (valodu m.j.); • imitēt rakstīšanu (valodu m.j.). <p>4 un 5 gadus veci bērni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • imitēt rakstīšanu (valodu m.j.); • darbojoties iepazīt burtus (valodu m.j.); • rakstīt burtu elementus (valodu m.j.). <p>5 un 6 gadus veci bērni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skaņas apzīmēt ar atbilstošiem burtiem (valodu m.j.); • rakstīt rakstītos burtus (valodu m.j.); • lasīt vārdus (valodu m.j.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Iesaistās bērna rotaļā, rosinot bērnu izmantot papildmateriālus, piemēram, restorānā jautā, lai iedod ēdienkarti, jautā, cik būs jāmaksā; pie ārsta lūdz zāļu recepti. • Jaunākiem bērniem ierosina kopā gatavot papildmateriālus vai piedāvā izmantot pieaugušā pagatavotus, piemēram, receptu sagataves, iepirkšanās saraksta sagataves, modes žurnālu. • Pieņem un atbalsta bērna rakstītprasmi, lai arī pieaugušais nevar izlasīt, ko bērns ir uzrakstījis. Atbalstam var izmantot Skola2030 materiālu par mācīšanos mājās "Bērns mācās rakstīt." • Jautā par ēkā notiekošajām darbībām, tajā nepieciešamajām mēbelēm, aprīkojumu.

<p>Refleksija, pārdomas par padarīto un par izaugsmes mērķiem</p> <ul style="list-style-type: none"> izskata savu “arhitekta portfolio”, fotogrāfijas vai darbu kolekciju un stāsta par to, kas vislabāk padevās būvējot ēkas; stāsta par grūtībām un kopā ar pieaugušo domā, ko varētu darīt/vingrināt, lai nākamreiz veiktos labāk. 	<p>Bērni līdz apmēram 3 gadu vecumam:</p> <ul style="list-style-type: none"> apklust un pievēršas jautātājam (valodu m.j.); atbild uz jautājumu ar darbību vai dažiem vārdiem (valodu m.j.). <p>4 un 5 gadus veci bērni:</p> <ul style="list-style-type: none"> atbild uz jautājumiem, iesaistās sarunā (valodu m.j.); <p>5 un 6 gadus veci bērni:</p> <ul style="list-style-type: none"> stāsta par savu pieredzi, darbiem, tos izvērtē (valodu m.j.); piedalās sarunā, izsaka domas (valodu m.j.) 	<ul style="list-style-type: none"> Aicina bērnu izskatīt 4 nedēļās padarīto, uzzīmēto, nofotografēto, lai rosinātu pārdomāt veiksmes un izaicinājumus. Atbalsta bērnu, konkrēti norādot uz to, kādu prasmi bērns jau labi apguvis, piemēram, “Tev bija daudz ideju, kādas ēkas būvēt.” Virza bērna refleksiju tā, lai izdotos saskatīt arī grūtības un kādu prasmi nepieciešams attīstīt, piemēram, “Es novēroju, ka tev reizēm pietrūka pacietība pabeigt savu ideju īstenošanā līdz galam - atceries to kafejnīcas jumtu! Nākamreiz atceries, ka tad, kad tu piekūsti vai tev apnīk, tu vari atpūsties, palasīt, parotaļāties ar kaut ko citu un pēc laika atgriezties pie iesāktā darba.”
--	--	---

* Bērns turpina attīstīt pirmās un otrās nedēļas plānos nosauktās prasmes. Šajā plānā minētas prasmes, kuras bērns sāk pilnveidot iesaistoties šo nedēļu mācību darbībās.